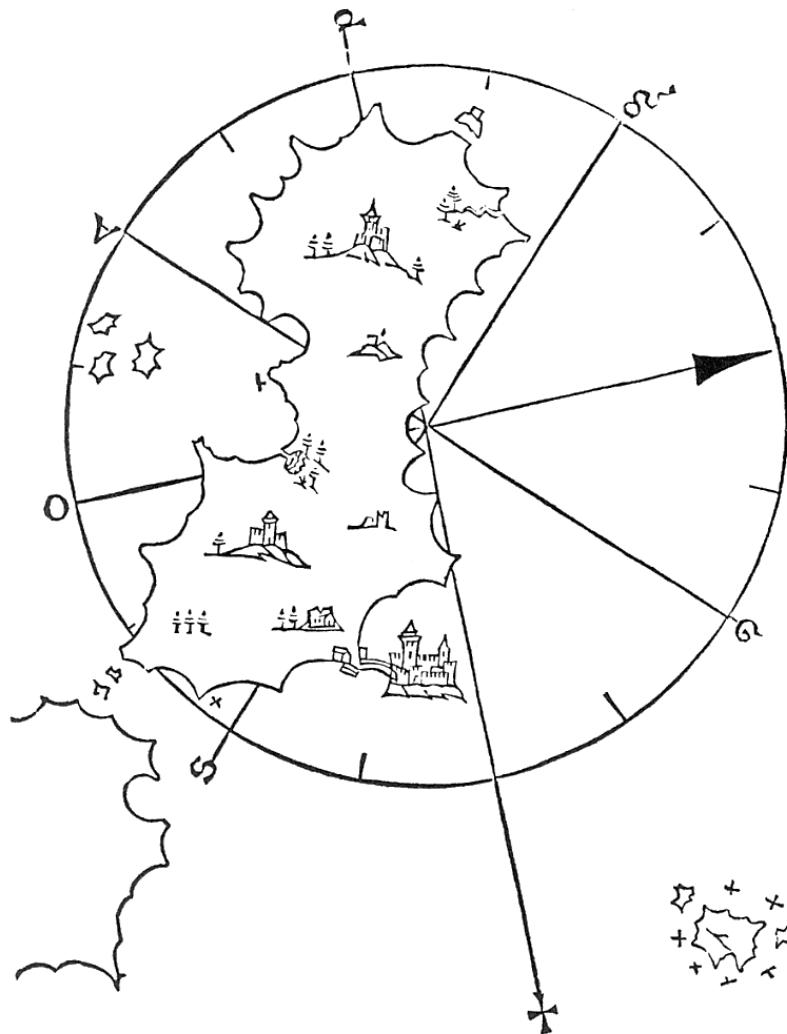

Νησιά του Αιγαίου από τα μέσα του 10ου έως τα μέσα του 15ου αι:

Εσωστρέφεια και εξωστρέφεια, βυζαντινή παράδοση και νέες επιδράσεις

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΗΝ ΑΝΔΡΟ, 2-3 ΙΟΥΝΙΟΥ 2018

Bartolommeo dalli Sonneti, Isolario, 1485, χάρτης της Άνδρου

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Σάββατο 2 Ιουνίου

7:30/7:50 Αναχώρηση με ένα από τα δύο πρωινά πλοία από τη Ραφήνα.

9:30/9:50 Άφιξη στο Γαύριο

10:30-1:00 Επίσκεψη στον Ταξιάρχη της Μελίδας (12ος αι.) και στον Ταξιάρχη (1158) και τον μεταβυζαντινό Άγιο Νικόλαο Μεσαριάς, τη «γλυπτοθήκη» του νησιού.

1:30-2:30 Επίσκεψη στο Αρχαιολογικό Μουσείο της Χώρας.

Διάλειμμα για φαγητό

5:00 Περιήγηση στη Χώρα, την νέα πρωτεύουσα του νησιού μετά το 1204, στα ίχνη της βενετικής της φάσης.

7:00 (περίπου) Μετάβαση στους Μένητες για διανυκτέρευση (ξενοδοχείο «Αίολος»).

Κυριακή 3 Ιουνίου

9:00 Αναχώρηση για το Κόρθι.

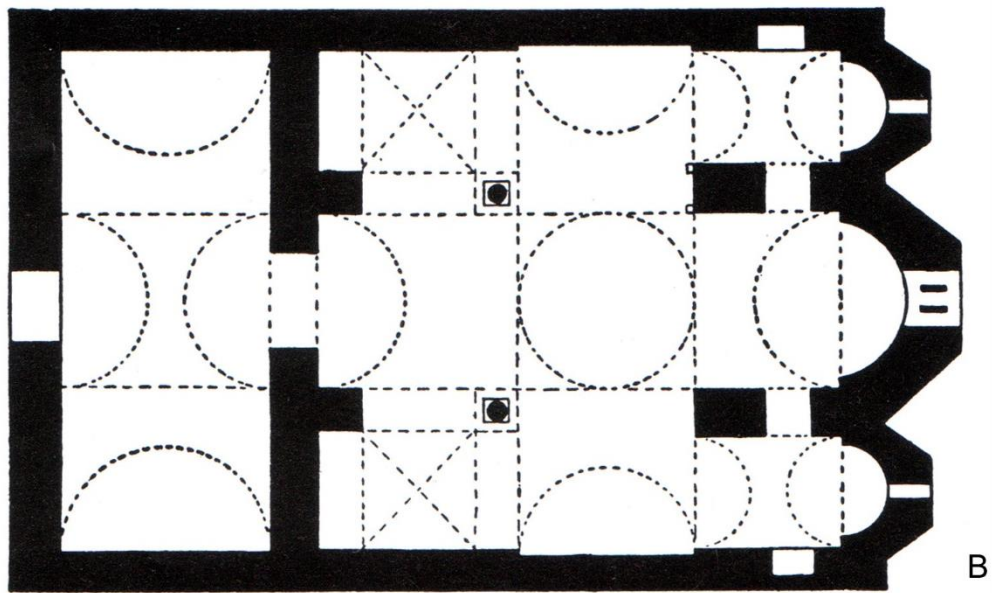
10:00 Επίσκεψη στο Επάνω Κάστρο, τον δεύτερο οχυρωμένο βενετικό οικισμό του νησιού.

12:00 Επίσκεψη στο Κόρθι, στον Άγιο Ιωάννη τον Θεολόγο (5ος/6ος αι.) και τον Άγιο Νικόλαο (12ος αι.).

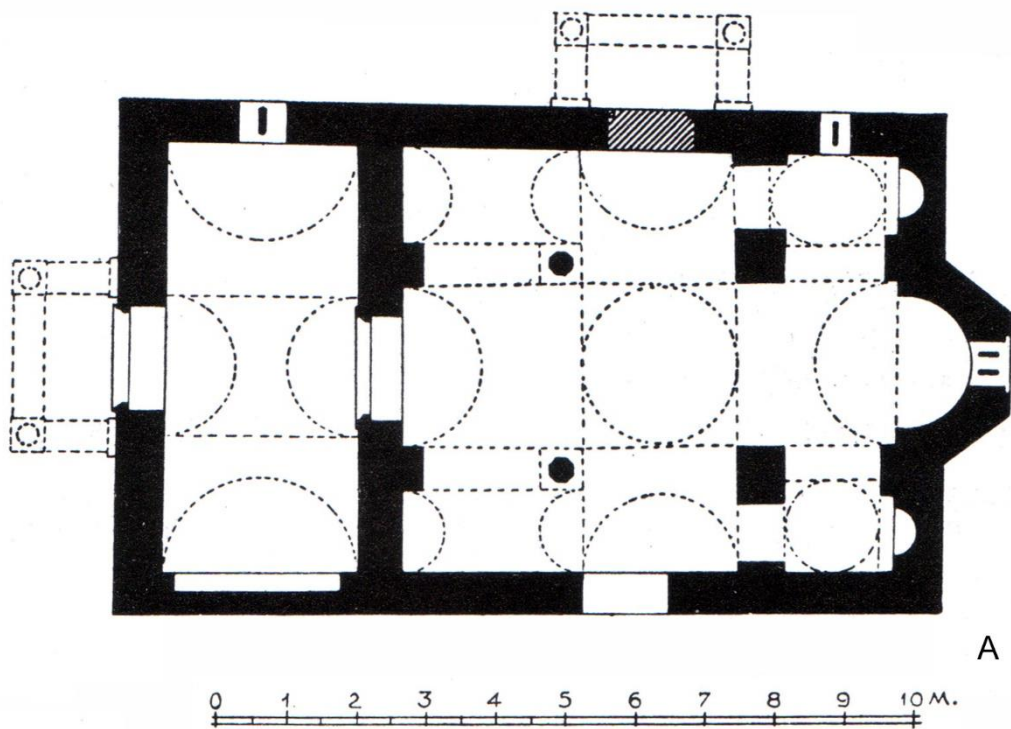
2:00 Αναχώρηση για το Γαύριο.

4:30 ή 8:05 Αναχώρηση για τη Ραφήνα.

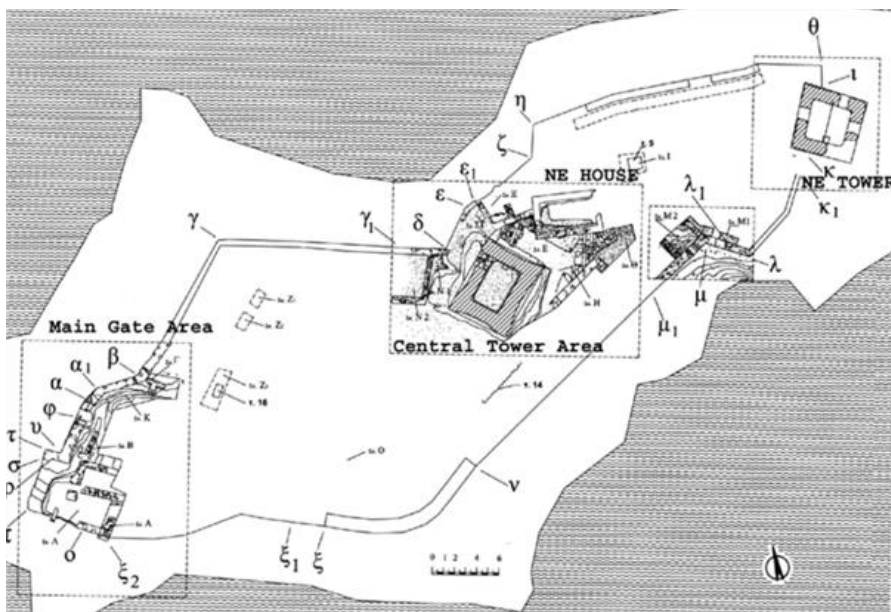
Ταξιάρχης της Μελίδας (ή Πιτροφού), 12ος αι. (σχ. Κλ. Ασλανίδης)

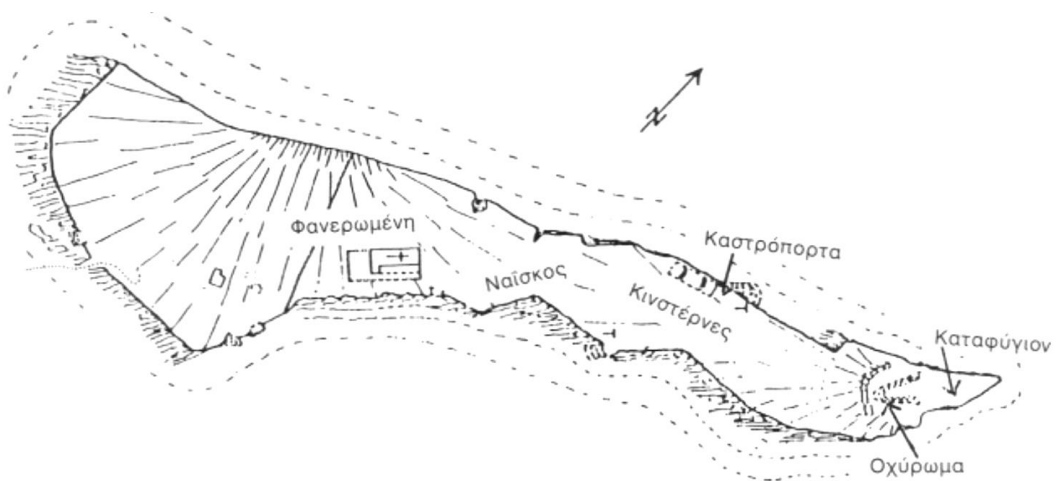
Ταξιάρχης Μεσαριάς, 1158 (σχ. Κλ. Ασλανίδης)

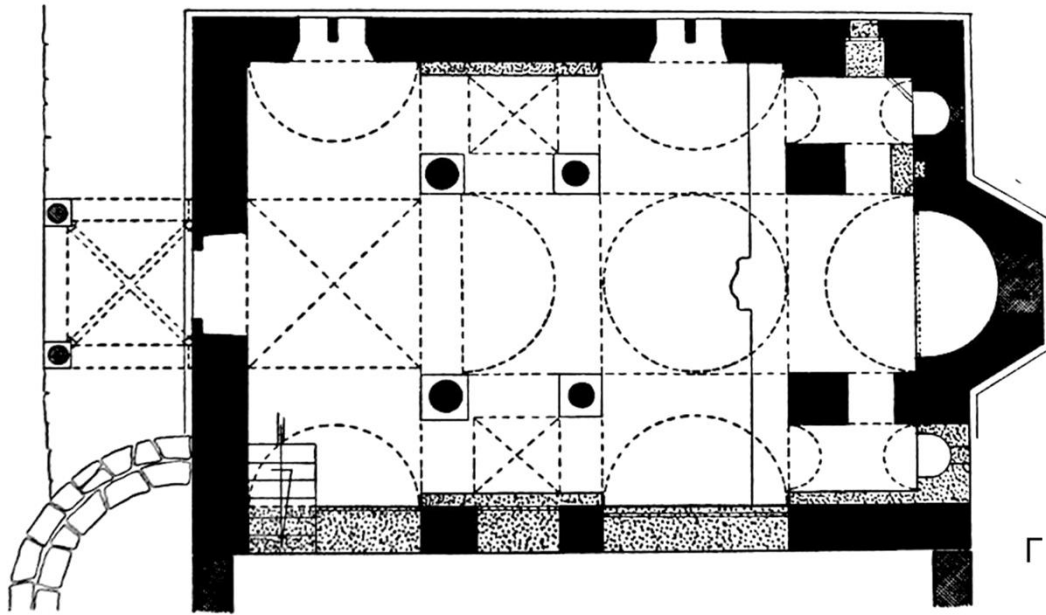
Το Κάτω Κάστρο (Χώρα) γύρω στο 1700 (Joseph Pitton de Tournefort)

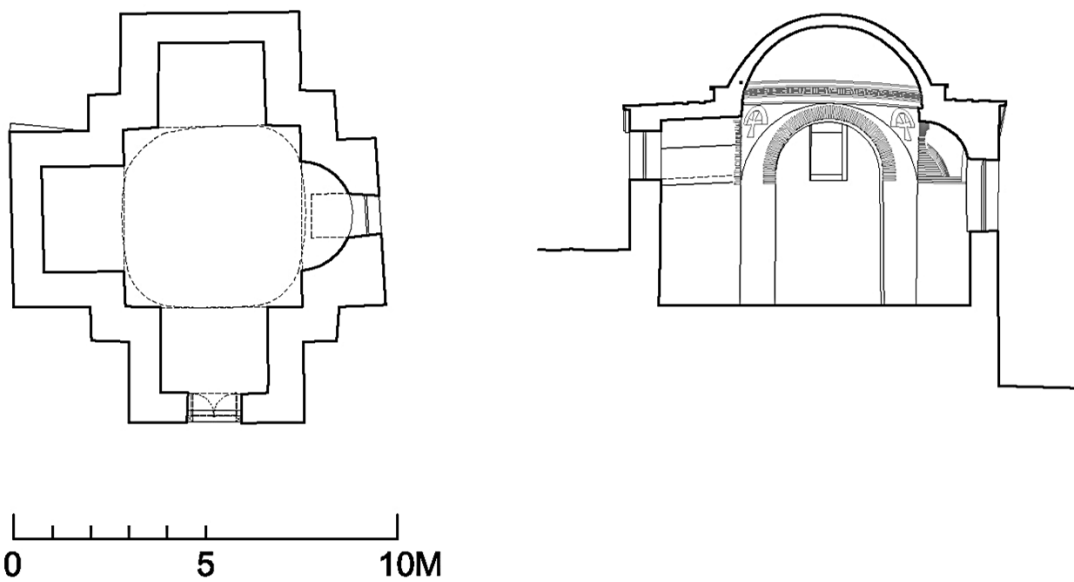
Κάτοψη της ανασκαφής στο Κάτω Κάστρο (Δωρή κ.ά., 2003)

Τοπογραφικό του Επάνω Κάστρου (Δωρή 2006)

Άγιος Νικόλαος στο Κόρθι, 12ος αι. (σχ. Κλ. Ασλανίδης)

Άγιος Ιωάννης Θεολόγος στο Κόρθι, 5ος-6ος αι. (σχ. Στ. Μαμαλούκος)

Επιλογή βιβλιογραφίας

Μ. Αχειμάστου-Ποταμιάνου, «Τοιχογραφίες του Μεγάλου Ταξιάρχη Μιχαήλ στη Μεσαριά της Άνδρου. Στοιχεία εικονογραφίας και τέχνης», στο Ό. Γκράτζιου – Χρ. Λούκος (επ.), *Ψηφίδες. Μελέτες ιστορίας, αρχαιολογίας και τέχνης στη μνήμη της Στέλλας Παπαδάκη-Oekland*, Ηράκλειο 2009, 117-132.

Δ. Βασιλειάδης, «Βυζαντινά μνημεία της Άνδρου. Ο ναός του Αγίου Νικολάου Κορθίου», *ΑΕ* 1960, 16-37.

Ν. Βασιλόπουλος, *Λατινοκρατία στην Άνδρο. Κάστρα, πύργοι, εκκλησίες και φέουδα*, Άνδρος 2015.

Ε. Δεληγιάννη-Δωρή, «Η έρευνα στο Επάνω Κάστρο της Άνδρου. Μερικές σκέψεις», *ΔΧΑΕ* περ. Δ', τ. ΚΖ' (2006) 471-480.

Ε. Δεληγιάννη-Δωρή – Μ. Μιχαηλίδης, «Νεότερα από το Επάνω Κάστρο Άνδρου. Η έρευνα του Σεπτεμβρίου του 2006», στο: Δ. Ι. Κυρτάτας – Λ. Παλαιοκρασσά-Κόπιτσα – Μ. Τιβέριος (επ.), *Εύανδρος. Τόμος εις μνήμην Δημητρίου Ι. Πολέμη*, Καΐρειος Βιβλιοθήκη, Άνδρος 2009, 195-206.

Ε. Δεληγιάννη-Δωρή, «Νεότερα από το Επάνω Κάστρο: Οι ανασκαφές το 2009 και 2010 και ένα σύντομο οδοιπορικό», *Άγκυρα. Δελτίο της Καϊρείου Βιβλιοθήκης* 4 (2012) 33-49.

Ε. Δωρή – Π. Βελισσαρίου – Μ. Μιχαηλίδης, *Κάτω Κάστρο. Η πρώτη φάση των ανασκαφών στο βενετικό φρούριο της Χώρας Άνδρου. Ανδριακά Χρονικά* 34, Άνδρος 2003.

Ν. D. Kontogiannis – S. Arvaniti, "The Medieval Kato Kastro (Lower Castle) of Andros: Excavation Data and Ceramic Material", in: B. Böhlendorf-Arslan – A. O. Uysal – J. Witte-Orr (eds), *Çanak. Late Antique and Medieval Pottery and Tiles in Mediterranean Archaeological Contexts*, *BYZAS* 7, Istanbul 2007, 349-362.

Ν. D. Kontogiannis – S. Arvaniti, "Commercial Activity in the Aegean of the 13th–16th Century: The Ceramic Evidence from Andros", in: S. Antoniadou – A. Pace (eds), *Mediterranean Crossroads*, Athens 2007, 623-641.

Ν. D. Kontogiannis – S. I. Arvaniti, "Placing "Contexts" in a Context: Minor Objects from Medieval Andros", in: B. Böhlendorf-Arslan – A. Ricci (eds), *Byzantine Small Finds in Archaeological Contexts*, *BYZAS* 15, Istanbul 2012, 249-253, fig. 1-5.

Λ. Μπαρμπαρίτσα, «Ευλογία μύρου από το Επάνω Κάστρο Άνδρου», στο: *Εύανδρος*, ό.π., 241-250.

Χ. Μπούρας – Λ. Μπούρα, *Η Ελλαδική Ναοδομία κατά τον 12ο αι.*, Αθήνα 2002, 66-76, εικ. 47-60, 390α-γ, 465, 467, 469, 499, 531α-β, 563.

Α. Κ. Ορλάνδος, «Βυζαντινά μνημεία της Άνδρου», *ΑΒΜΕ* Η' (1955-1956) 8-56.

Γ. Πάλλης (επ.), *Η βυζαντινή Άνδρος (4ος-12ος αιώνες). Νεότερα από την αρχαιολογική έρευνα και τις αποκαταστάσεις των μνημείων. Πρακτικά Επιστημονικής Συνάντησης* (Αθήνα 20 Μαρτίου 2015), *Ανδριακά Χρονικά* 43, Άνδρος 2016.

Χ. Πέννας, «2η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων», *ΑΔ* 56-59 (2001-2004) Β' 6, 210, πίν. 76στ. Ο ίδιος, «2η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων», *ΑΔ* 60 (2005) Β' 2, 943-944, 950-952, 957, εικ. 1-9, 24-25. Ο ίδιος, «2η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων», *ΑΔ* 61 (2006) Β' 2, 1109-1110, 1112, 1114, εικ. 1-3, 9-10, 15-16.